Nymuh Владимир и жэцапхэр

Урысей Федерацэм и Президент Путин Владимир илъэс къэс иригъэкіуэкі пресс-конференцхэм я епщыкіузанэт махуэку кіуам щы-Іар. Сыхьэтищым щіигъукіэ къэрал ліыщхьэм жэуап яритащ хэгъуэгу зэмылІэужьыгъуэхэм къикіа журналистхэм я упщіэхэм.

ЯПЭ упщІэр зытеухуар ди къэралым и экономикэм и иджырей щытыкІэрати, абы щытепсэлъыхьым Путин Владимир къыхигъэщащ илъэс кІуам я мурадхэр щаубзыхум щІыдагъэмрэ газымрэ къапэкІуэну зыщыгугъамрэ ипэжыпіэкіэ ар зэрыхъуамрэ къызэрымыкІуэу зэрызэщхьэщык ам гугъуехь куэд къызэригъэщ Гар.

ЩІыдагъэ баррелыр доллари 100 и уасэу бюджетыр къащтати, тращІыхьат макроэкономикэри, ди хэхъуэри, къэралыр цІыхухэм зэрадэІэпыкъунури зэрыдэтІыгъынур.

АрщхьэкІэ илъэсым и кІэм бжыгъэхэр зэдгъэзэхуэжын хуей хъуащ, баррелыр доллар 50-м нэс зэрехүэхам къыхэкІыу. Илъэс къакІуэм и бюджетри абы тетщІыхьат, ауэ щІыдагъэр нэхъ пуд зэрыхъуар къэтлъытэу къэдбжыжыпхъэщ. Нэгъабэ шхьэусыгъуэхэм къытхуахьащ ВВП-р проценти 3,7-кІэ абы къыхигъэбелджылыкІащ зыцент 12,3-рэ зэрыхъуар, цІыхухэм я 35-р зэрамыгъэзэщІар. Абы къихэхъуэр зэрынэхъ мащІэр, инвести- кІыр языныкъуэ министерствэхэмрэ цэхэм проценти 5,7-рэ зэрык эры- ведомствэхэмрэ я къалэнхэм нэсу хуар. Дауэ мыхъуми, урысей эконо- зэрыпэмылъэщырщ. микэм кризисым и гуащІэгъуэр

къэралым и Унафэщіым жиіащ: зэрыхуеяр жиіащ Путиным. «Правительствэм и лэжьыгъэмкІэ фІыжу зэрылэжьэн хуейм шэч хэлъ-

Урыс-тырку зэхущытыкІэхэр щІыкъызэринэкІыфащ, - жиІащ Пути- зэІыхьамкІэ къуаншэр тыркухэр зэрыарар, къраудыхыр Урысейм зэри-УФ-м и Правительствэм и лэжьы- кхъухьлъатэр ямыщауэ жаlэми, гъэм арэзы къищІрэ къимыщІрэ цІыху щыхэкІуэдакІэ, унафэщІхэм журналистхэр щыщізупщізм, ди ящыщ зэ телефонкіз къэпсэльэн

- Иужьрейуэ Анталье лэжьыгъэ сыарэзыщ. Ауэ ар иджыри нэхъы- ІуэхукІэ сыщыкІуам Тыркум и унафэщІхэм сахуэзащ. Ахэр Іуэху къызэрыгуэкіыу щымыт гуэрхэр ядэтіы- гъэкіуэжыр а къэралым и унафэщі-ЗэфІагъэкІахэр щызэпкърихым гъыну къыдэлъэІуати, арэзы дыте- хэм дзыхь яхуэдмыщІу, политикэм

зэрыдгъэмэщіар, инфляцэр про- хуагъэувыжа мурадхэм я процент хуаку дэлъу, а къэхъуам хуэдэ пщіэн хуейтэкъым. Сыт абыкІэ къахэхъуар? Сыт я мурадар? ДыкъыщІэпхъуэжыну, Сирием и Іуэху зедмыхуэжыну я гугъауэ пІэрэ? Хьэуэ, Урысейр апхуэдэ къэралкъым. Мы Іуэхум ещанэ лъэныкъуи хэтынкІэ зэрыхъунур гурыІуэгъуэщ. Дауэ мыхъуми, абыхэм цІыху куэд гугъуехьхэм пэщІагъэуващ, - жиІащ

> Мысырым зыгъэпсэхуакІуэ кІуэхэр зыгъэпlейтей упщІэт абы кхъухьлъатэ зэрамыгъэкІуэжыр.

- Мысырым кхъухьлъатэ щ эдмы-

хъуат. Апхуэдэ зэхущытыкІэ ди зэ- тетщІыхьауэ аракъым. АтІэ ди цІыхухэм я гъащІэр зэрытхъумэдыхущІэкъуу аркъудейщ. Къыхэбгъэщмэ, Мысырым и президентыр терроризмэм пэщіэтщ хахуэу, лІыгъэ хэлъу. Ауэ а псоми зэман текІуэдэнущ. ЛъэныкъуитІми шынагъуэншагъэр и кІэм нэсу къызэдгъэпэщыфу зэрызэтедублэу, гъуэгур зэlутхыжынущ, - жиlащ Путиным.

> Президентым жэуап яритащ Украинэм, Куржым зэрыхущытым, ди экономикэм зиужьын папщІэ щІапхъэхэм, нэгъуэщІхэми ятеухуауэ журналистхэм кърата упшІэхэм.

НЭЩІЭПЫДЖЭ Замирэ.

Шынагъуэншагъэмкіэ органхэм я лэжьакіуэм и махуэм и щыхькіэ Кіуэкіуэ Юрий ехъуэхъуащ УФ-м и ФСБ-м КъБР-м щиіэ управленэм и унафэщіхэмрэ а Ізнатіэм къулыкъу щызыщізхэмрэ

<u>УФ-м и ФСБ-м КъБР-м щи із управле-</u> быдэным пэщізувэ іуэхугъуэ гуэдзэнхэр нэм дыгъуасэ щекіуэкіащ Урысей Федерацэм Шынагъуэншагъэмкіэ и органхэм я лэжьакіуэм и махуэм ехьэліа гуфіэгъуэ зэіущіэ. Абы ирихьэліащ ведомствэм, къарузехьэ, хабзэхъумэ Іэнатіэхэм я унафэщіхэр, къулыкъум и вете-

КЪЫЗЭХУЭСАХЭМ захуигъазэу, КІуэкlуэ Юрий къыхигъэщащ УФ-м и ФСБ-м КъБР-м щиІэ управленэм и лэжьакІуэхэм хэлъхьэныгъэшхуэ зэрыхуащТыр ціыхухэм я шынагъуэншагъэр къызэгъэпэшыным, нэгъуэщі щІыпіэхэмрэ ди лъахэмрэ къыщызэрыкъуэх гузэвэгъуэр гъэкІуэдыным. Республикэм и унафэщІым и шхьэкіэ фіышіэ яхуищіащ управленэм, ар зыдэлажьэ къарузехьэ, хабзэхъумэ Іэнатіэхэм я лэжьакіуэхэм «узэщіауэ икіи зэщІэгъэуІуауэ зэрылажьэм, къыхуагъэчв къалэнхэр дагъуэншэу зэрагъэзащІэм, лІыгъэ къызэрагъэлъагъуэм папщІэ».

Абы къыдэкІуэуи, къыхигъэщащ КІуэкІуэм, къзунэху илъэсыщІэр жыжьэуи тыншынукъым. КъуэкІыпІэ Гъунэгъум, Украинэм, дунейм и адрей щІыпІэ куэдым кІыу я ІуэхущІафэм и унэтІыныгъэ псомкіи я зэфіэкіым хагъэхъуапхъэщ. Терроризмэм ебэныныр абыхэм псом я щхьэу къонэж. Урысейм икахэм, Къэбэрдей-Балъкъэрым щыщхэри яхэту, «зыщагъасэ» Сириемрэ нэгъуэщІ къэралыгъуэхэмрэ зыщызыубгъуа «Ислъам къэралыгъуэкІэ» зэджэм.

Аращи, мыхьэнэшхуэ иІэщ террористхэм я дунейпсо зэпышІэныгъэхэр, гъэтІылъыгъэ базэхэр гъэкІуэдыным, Урысейм ахэр къызэрихьэ, зэрикlыж щlыкlэр гъэ-

къызэгъэпэщыным, террор шынагъуэ къыкъуэкІыну гузэвэгъуэ щыщыІэм и деж зы мыхьэнэнши къэмынэу зэрыпэщІэувэн Іэмалхэм пасэу егупсысыным, къулыкъу хэхахэмрэ хабзэхъумэ ІэнатІэхэмрэ зэрызэдэлажьэ щІыкІэм зегъэубгъуным, иджырей Іэмалхэмрэ Іэмэпсымэхэмрэ, хъыбарегъащ і технологие щі з дыдэхэри хыхьэу, къэгъэсэбэпыным. Терроризмэм пэщІэтынымкІэ иужьрей лъэхъэнэм зэфІэгъэкІа хъуа Іуэхугъуэхэм щхьэкІэ къэмынэу, щытыкіэр зэкіэ зэтекъута хъуа-Глобализацэмрэ интернет-щіыкъым. піэмрэ зэрызиужьым я псынщіагъым къалэн къытщащ терроризмэм зэрыпэщІэтыфын, псом хуэмыдэу къытщІэхъуэ щІэблэр абы зэрыщытхъумэн Іэмалхэр къэтлъыхъуэну.

Япэ игъэщыпхъэ ІэнатІэхэм ящыщу къонэж экономикэ шынагъуэншагъэр къызэгъэпэщынымрэ Іулъхьэ къеІыхыным ебэнынымрэ. Бюджет мылъкур зыхухамыха ІуэхугъуэхэмкІэ къамыгъэсэбэпынымрэ зэхамыдыгъуэнымрэ кІэлъыплъыным, къэралым и ціэкіэ щыщахуэкіэ хабзэр къызэпемыгъэудыным псом хуэщытыкіэр къызэрыщызэщіэплъэм къыхэ- мыдэу гулъытэ щхьэхуэ хуащіыну хуагъэлъэгъуащ.

КІуэкІуэ Юрий ехъуэхъуащ УФ-м и ФСБ-м КъБР-м щиІэ управленэм и унафэщі Усов Олег Урысей Федерацэм и Президентым и УказкІэ генерал-майор фІэщыгъэр къызэрыхуагъэфэщам къыхэкlыу. «Управленэм и лэжьыгъэм пщlэ лъагэ къызэрыхуащ ам ар и щыхьэтщ», жиІащ КъБР-м и Іэтащхьэм.

КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-ІуэхущІапІэ.

Мы махуэхэм

шэбэт

♦ХуэмыщІауэ псэухэм защІэгъэкъуэным и дунейпсо махуэщ

♦Урысейм и дзэ тlacхъэщІэх къулыкъум и лэжьакіуэхэм я махуэщ **♦ 1863 гъэм** Инджылызым

щыщ Уолтон Фредерик лъэгухэм тралъхьэ линолеумыр къызэригупсысам щыхьэт техъуэ тхылъ къра-

♦ 1866 гъэм Урысейм и Телеграф агентствэр къызэрагъэпэщащ.

♦ 1925 гъэм ТАСС-р (Совет Союзым и Телеграф агентствэр) къызэрагъэпэщащ. **♦ 1972 гъэм** Мазэм къикІы-

жащ абы къэхутэныгъэхэр щезыгъэкlуэкla «Аполлон-17» америкэ хьэрш кхъухьыр. Абы иса астронавтхэу Сернан Юджин, шылэм и 1-м кърагъэхьэу хъужь, 1924 - 1953 гъэхэм Эванс Роналд, Шмит Харрисон сымэ Мазэм дыгъэгъазэм и 7 - 19-хэм щылэжьащ.

♦Парт, къэрал лэжьакІуэ, Маршал, Совет Союзым пліэнейрэ и Ліыхъужь, Социалист Лэжьыгъэм и ЛІыхъужь, 1964 - 1982 гъэхэм полковникыу къулыкъу щы- ирокъу. СССР-м и унафэщІу щыта Брежнев Леонид къызэра-109-рэ лъхурэ илъэси ирокъу

♦ Къэбэрдей-Балъкъэрым Балтийскэ флотхэм я унафэщіу щыта Головко Арсений къызэралъхурэ илъэси

◆ТхакІуэ, журналист, «Іуащ- хурэ илъэс 83-рэ ирокъу. 109-рэ ирокъу.

актрисэ ціэрыіуэ Пиаф Муізед и ныбжьыр илъэс ціыхубэ артисткэ Аросе-Эдит къызэралъхурэ илъэ- 63-рэ ирокъу. си 100 ирокъу.

◆«Современник» театрым унафэщІ, СССР-м и Къэрал сагъэтым и лауреат, Совет Союзым и пшэр техьэ-текіыу щыщыціыхубэ артисткэ Волчек тынущ. Хуабэр махуэм гра- пшэр техьэ-текіыу щы-Галинэ и ныбжыыр илъэс дуси 5 - 6, жэщым градус щытынущ. Хуабэр махуэм 82-рэ ирокъу.

фФилологие щІэныгъэхэм я доктор, Горькэм и цІэр зезыхьэ Дунейпсо литературэ институтым и профессор Алий Аллэ къыщалъхуа махуэщ.

ФФутболист Іэзэу щыта, СССР-ми РСФСР-ми я чемпион, КъБР-м физкультурэмрэ спортымкІэ щІыхь зиіэ и лэжьакіуэ Іэпщэ

илъэс 76-рэ ирокъу.

ФРСФСР-м и цІыхубэ ар- **♦1891 гъэм** дунейм щыя-

<u>Дунейм и щытыкІэнур</u>

«pogoda.yandex.ru» сай- смит Джеймс. пшэр техьэ-текlыу щыщы- бург къыщыдэкlащ «Оготынуш. Махуэм хуабэр градуси 2 - 6, жэщым щІыІэр рыр. градуси 3 щыхъунущ.

Дыгъэгъазэм и 20, тхьэмахүэ

♦ЦІыхухэм я зэкъуэтыныгъэм и дунейпсо махуэщ ♦УФ-м Шынагъуэншагъэр ♦ 1991 гъэм Къэзахъстаным **и органхэм я лэжьакІуэм и** Ата Іэ щытрадзащ Къэрал

♦ 1699 гъзм Пётр Езанэм Іэ щыубзыхуа Декларацэм. щІидзащ «ИлъэсыщІэр ♦Парт, къэрал лэжьакІуэ, къыщихьэр гъэлъэпІэным генералиссимус, Совет Сотеухуа» унафэм. Абы ипкъ юзым и ЛІыхъужь, Социаиткіэ Илъэсыщіэр щіы- лист Лэжьыгъэм и Ліыкъаублащ, зэрыщыта фо- СССР-м и унафэщІу щыта кіадэм и 1-м и піэкіэ.

♦1917 гъэм ВЧК-р (Урысей- Иосиф псо чрезвычайнэ комиссэр) илъэси 136-рэ ирокъу. жинский Феликс.

♦Адыгэпщ, урысеидзэм зэралъхурэ илъэси 119-рэ зыщІа **Хьэтіохъущокъуэ** ♦Совет драматург, журналъхурэ

ирокъу. ♦КъБР-м щІыхь зиІэ и жур- волод щыщ адмирал, Ищхъэрэ, налист, публицист Гъуап- илъэси 115-рэ ирокъу. лъащІэ Заудин и ныбжьыр ◆ТхакІуэ, щІэныгъэлІ **Ел**илъэс 71-рэ ирокъу.

хьэмахуэ» журналым жэуап
◆Театрымрэ киномрэ я ак-♦Франджы уэрэджыlакlуэ, зыхь и секретарь **Хьэlупщы** трисэ цlэрыlуэ, РСФСР-м и

Дунейм и щытыкІэнур

«pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкіэ, Налшык 1 - 3 щыхъунущ.

> Дыгъэгъазэм и 21, блыщхьэ

♦ 1237 гъэм монгол хъан Батый и дзэм Рязань къалэр

Александр къызэралъхурэ зэтрикъутащ, мафІи щІидзэжри игъэсащ.

Путиным

тисткэ Вертинская Анаста- пэу США-м щекіуэкіащ сие и ныбжьыр илъэс 71-рэ баскетболымкІэ зэхьэзэхуэ А джэгукІэ лІэужьыгъуэр къигупсысат физкультурэмкіэ егъэджакіуэ Ней-

тым зэритымкІэ, Налшык ◆1899 гъэм Санк-Петернёк» журналым и япэ номе-

> **♦ 1944 гъэм** ВКП(б)-м и обкомым унафэ къищтащ Дзэлыкъуэ, Куба, Налшык, Шэджэм, Прималкэ, Урожайнэ, Лэскэн районхэм газет къыщыдэгъэкІыным

теухуауэ. къыщызэгъэпэщынымкіэ и къалащхьэу щыта Алма-Щхьэхуитхэм я Зэгухьэныгъэм (СНГ) и хабзэхэр

Сталин (Джугашвили) къызэралъхурэ

къызэрагъэпэщащ. Абы и фДзэзешэ цІэрыІуэ, Совет унафэщІу ягъэуват Дзер- Союзым и Маршал Рокоссовский Константин къы-

Исмэхьил-Бей къызэра- лист, дзэ корреспондент, илъэс 255-рэ Сталиным и саугъэтыр зрата Вишневский Всекъызэралъхурэ

> мэс Ізулдин къызэралъвэ Ольгэ къызэралъхурэ илъэс 90 ирокъу.

Дунейм и щытыкІэнур «pogoda.yandex.ru» сай-

тым зэритымкІэ, Налшык градуси 2 - 6, жэщым градус 1 - 2 щыхъунущ.

> Зыгъэхьэзырар ЖЬЭКІЭМЫХЪУ Маринэщ.

Лъэпкъ Іущыгъэ:

Бийм и палъэр ущы ущы уще.

• Хъыбар гуапэ

Вэрокъуэм и зи чэзу дамыгъэ

«Гъуазджэмрэ шІэныгъэмрэ я лыхъусэжь» дамыгъэ лъапІэр «Налшык» ОРТК-м и унафэщІ, ди республикэм и Кинематографистхэм я союзым и тхьэмадэ Вэрокъуэ Владимир Естественнэ щІэныгъэхэмкІэ Урысей академием къызэрыхуигъэфэщам теухуа хъыбар гуапэр Москва къикlащ. Ар академием и дамыгъэ нэхъ лъагэхэм ящыщщ. Къэбэрдей-Балъ-

къэрым щыпсэухэм ящыщу апхуэдэ дамыгъэ япэу зратар зи юбилейр мыгувэу зыгъэлъэп Эну Вэрокъуэ Владимирщ.

лэжьыгъэмкіэ, узыншагъэр хъумэнымкіэ и комитетым и унафэщіыр хэхыным и ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Артур Александр и къуэр.

Парламентым и Регламентым и 22-нэ 2. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта статьям и Іыхьэ 2-м ипкъ иткІэ Къэбэр- махуэм щегъэжьауэ. дей-Балъкъэр Республикэм и Парламен-Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм тым унафэ ещі: и Парламентым и УнафэщІ 1. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Социальнэ политикэмкіэ,

ЕГОРОВЭ Татьянэ

Парламентым Социальнэ политикэмкІэ, Налшык къалэ лэжьыгъэмкlэ, узыншагъэр хъумэнымкlэ 2015 гъэм дыгъэгъазэм и 10-м и комитетым и унафэщІу хэхын ТекІушэ *№371-П-П*

«Кабардинка»-м и илъэс 80-р егъэлъап Гэ

Музыкэ театрым махуитІкІэ Іэтауэ щагъэлъэпІащ «Кабардинка» къэрал академическэ къэфакіуэ ансамблыр илъэс 80 зэрырикъур.

КЪЭФАКІУЭ гупым къикІуа гъуэгуанэмрэ дуней псор къызэритхьэкъуамрэ теухуа хъыбархэмкІэ, абы и «дыщэ пхъуантэм» дэлъ къафэ, теплъэгъуэ нэхъыфІхэмкІэ гъэнщІауэ къызэра-

Лъэпкъым и набдзэ, ар зэрыпагэ ансамблым и махуэ лъапІэмкІэ ехъуэхъуащ Дунейпсо Адыгэ Хасэм и тхьэмадэ Сэхъурокъуэ Хьэутий, «Адыгэ псалъэ» газетым и редактор нэхъыщхьэ, Къэбэрдей Адыгэ Хасэм и газетым и къыкІэлъыкІуэ къыдэкІытхьэмадэ Хьэфіыціэ Мухьэмэд, гъуэхэм ящыщ зым тетынущ. КъБР-м щэнхабзэмкІэ и министр Къумахуэ Мухьэдин, УФ-м и цІыхубэ,

Адыгэ Республикэм щІыхь зиІэ и сурэтыщІ, Урысейм и СурэтыщІхэм, Журналистхэм, ТхакІуэхэм я союзхэм хэт Къат Теувэж сымэ, нэгъуэщ Іхэри. «Кабардинка» ансамблым и илъэс 80-р зэригъэлъэп ам теухуа тхыгъэ ди

ИНЭРОКЪУЭ Данэ.

• Налшык Іуэхур ипэкІэ мэкІуатэ

ИлъэсыщІэм ирихьэліэу ди къалащхьэм и сату щіапіэ куэдым зэ-<u>хъуэкІыныгъэхэр ягъуэ-</u>

МЫ ІУЭХУМ теухуауэ Налшык къалэ администрацэм и къэпщытакіуэхэр «Искож» хьэблэм щыlащ икlи Неделинэ уэрамым хиубыдэ утым махуэ къэс бэзэр мыин щызэхэт хъуну къалъытащ, Ашуровым и цІэр зезыхьэ уэрамым сату щрамыгъэщІэжу. Языныкъуэхэр щІоупщІэ, Ингуш уэрамым бэ-зэрышхуэр щытеткІэ, абы псори щхьэ ягъэІэпхъуэ мыхъурэ, жаІэри. Мы упщІэм жэуап къритащ Налшык къалэ администрацэм Потребительскэ рынокымкІэ и управленэм и тхьэмадэ Къущхьэ Мурат:

- Куэд щыгъуазэкъым «Искож» хьэблэм дэт бэзэрышхуэр муниципальнэ мылъкуу зэрыщымытым. Ар зейр «Сфера» ООО-рщ. БэзэрыгурыІуэгъуэщи, псэуалъэ зэпэщхэмкіэ къещіэкіащ. Иджыпсту абыхэм псоми автомобиль пкъыгъуэхэр щащэ. Ахэр ерыскъыхэкіхэмкіэ сату зыщіхэм иратын папщіэ дэфтэр щхьэхуэхэр гъэхьэзырын, а щіыпіэм зэхъуэкІыныгъэшхуэхэр щегъэкІуэкІын хуейщ. Абы бэзэрыр зейхэр зэкІэ тегушхуэркъым. Іуэхур зэрыхъунур зэманым

къигъэлъэгъуэнщ. ШЭРЭДЖ Дисэ. • ЗэІущІэшхуэ

«Дэ ды-Кавказщ! Дэ ды-Урысейщ!» къыхиеджэныгъэм щІэти

Ищхъэрэ федеральнэ щІыналъэм и ціыхубэ хъыбарегъащіэ Іэнатіэхэм я ещанэ зэlущlэшхуэр. Абы и лэжьыгъэм ціыху 700-м щіигъу хэтащ. Ар екіуэкіащ «Дэ ды-Кавказщ! Дэ ды-Урысейщ!» къыхуеджэныгъэм

3ЭХЫХЬЭМ и мурад нэхъыщхьэу щытар Кавказ Ищхъэрэм и цІыхубэ хъыбарегъащіэ Іэнатіэхэм я ліыкіуэхэр зэкъуэгъэувэнырщ, федеральнэ медиа Іуэхущіапіэхэм жыджэру ядэлэжьэн папщіэ, зэхуэдэ щытыкіэ къахузэгъэпэщынырщ.

Хухаха пліанэпэхэм гъэлъэгъуэныгъэ гъэщІэгъуэнхэр щагъэуващ, пэш щхьэхуэхэм зэlущlэ зэмылlэужьыгъуэхэр, мастер-классхэр щрагъэкіуэкіаш, республикэхэм я ліыкіуэхэм шІыпіэ журналистикэм и зэфізувэкіэм хьэщіэхэр хагъэгъуэзащ, къыздаша журналхэр, газетхэр, видеороликхэр зэбграгъэхащ.

ЗэІущІэм хэтахэм КИФЩІ-м журналистикэм зэрызыщиужь щіыкіэр, Кавказ Ишхъэрэм и теплъэр къэралым и адрей шІыпІэхэм я хъыбарегъащІэ ІэнатІэхэм къызэрыщагъэлъагъуэр зэщхьэщыхауэ зэпкърахащ, лэжьакіуэ пэрытхэм я дерсхэм зыхагъэгъуэзащ. Псом хуэмыдэу, гулъытэ хэха хуащащ лъэпкъ, дин зэхущытыкіэхэм пыщіа іуэхугъуэхэм. Абыкіэ я гупсысэхэр къаlуэтащ экспертхэу модератор, «Ставрополье» ГТРК-м и генеральнэ директор Канавин Илья, «Кавказская политика» порталым и редактор нэхъыщхьэ Шевченкэ Максим, УФ-м Кавказ Ищхъэрэм и ІуэхухэмкІэ и министрым и къуэдзэ Развожаев Михаил, Лъэпкъ зэхуаку журналистикэмкІэ гильдием и президент Лянге Маргаритэ, «Кавказская политика» интернет-порталым и редактор Успанов Беслъэн, «ТАСС» хъыбарегъащІэ агентствэм и прессцентрым и унафэщІ Яковлев Николай

сымэ, нэгъуэщІхэри. Форумым и Іуэхугъуэ нэхъыщхьэу щытар япэ махуэм и шэджагъуэ нэужьым екіуэкіа пленар зэіущіэшхуэращ. Абы и лэжьыгъэм хэтащ Урысей Федерацэм и Президентым и полномочнэ ліыкіуэу Кавказ Ищхъэрэ

<u>Махуитікіэ, дыгъэгъазэм и 10-11-</u> хэм, Псыхуабэ щекіуэкіащ Кавказ ков Сергей, УФ-м и Къэрал Думэм ков Сергей, УФ-м и Къэрал Думэм и УнафэщІым и къуэдзэ Железняк Сергей, КИФЩІ-м хыхьэ щІынальэхэм я Іэтащхьэхэу Абдулатипов Рэмэзан, Мамсуров Таймураз, Темрезов Рашид, Евкуров Юнус-бэч, Кадыров Рамзан, КІўэкІуэ Юрий, Владимиров Владимир, Кавказ Ищхъэрэм щыІэ хъыбарегъащІэ ІэнатІэхэм я редактор нэхъышхьэхэр.

- Бэмрэ журналистикэмрэ властыр нэхъ зэІухауэ яхущытыпхъэщ, - щыжи ащ и прубло псальом полномочно лІыкІуэ Меликов Сергей. - Абы папщіэ, мурадыфіхэм я пхыгъэкіакіуэ журналист зэгүхьэныгъэ лъэш диlэн хуейщ. ПцІымрэ фэрыщІагъымрэ зи нэрыгъхэм, ахэр фейдэ хэкІыпІэ зыщіхэм ди щіыналъэм и пщіэр ягъэлъахъшэ, ди зыужьыныгъэр зэтраІыгъэ. Мыхьэнэ хэха зи э Іуэхугъуэхэм тетхыхь щІыпіэ журналист іззэхэм дадэіэпыкъунущ, сыткіи защіэдгъэ-

къуэну дыхьэзырщ. КИФЩІ-м хыхьэ щіыналъэхэм я Іэтащхьэхэм къыхагъэщащ я деж къыщыхъу зэхъуэкІыныгъэфІхэм я хъыбар къэралым и шІыпІэ псоми зэхуэдэу зэрынамыхьэсыр, щытыкіэм нэрылъагъуу икІи нэхъ псынщІзу зихъуэжын щхьэкІэ, Кавказым щекіуэкіхэр пэжу къагъэлъэгъуэн зэрыхуейр.

Зэ́ІущІэм и етІуанэ махуэм «Прометей» интернет, «Медиа-Кавказ» журналист саугъэтхэм щытекІуахэм дамыгъэхэр иратыжащ. Кавказ Ищхъэрэм и интернет хъыбарегъащІэ ІэнатІэхэм я «Прометей-2015» зэпеуэм бжьыпэр щиубыдащ «Къэбэрдей-Балъкъэр» республикэ хъыбарегъащІэ агентствэм.

МахуитІкІэ зэхэта зэіущіэшхуэр гукъинэжу зэхуащІыжащ. Ар, УФ-м и Президентым и полномочнэ ліыкіуэу КИФШІ-м щыІэм и Аппаратыр, «Кавказ Ишхъэрэм и курортхэр» ОАО-р, Ставрополь крайм и Правительствэр, Псыхуабэ къалэ администрацэр, КИФЩІ-м и хъыбарегъащіэ ІэнатІэхэм я зэгухьэныгъэр, нэгъуэщІ ІуэхущІапІэхэри я щІэгъэкъуэну, «Кавказ» ЦСКП-м къызэригъэпэщащ.

Псалъэм и къарур зыІэщІэлъхэр

Дыгъэгъазэм и 15-м, къулыкъу экстремизмэмрэ хэм я фэеплъ махуэм, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Печатымрэ ціыхубэ коммуникацэхэмкіэ и къэрал комитетым Казиханов Тамерлан и ціэкіэ ирагъэкіуэкіа зэпеуэм щытекІуахэр щагъэлъэпІащ.

3ЭПЕУЭР хуэгъэпсат 2005 гъэм и жэпуэгъуэ мазэм республикэм къыщыхъуа гузэвэгъуэ Іуэхухэр илъэсипщІ зэрырикъум.

- Ди жагъуэ зэрыхъунщи, зи къалэн ягъэзащізу хэкіуэда журналистхэм ди республикэм щыщи хэтщ. Казиханов Тамерланрэ Геккиев Къазбэчрэ зэи тщыгъупщэнукъым. Дыщогугъ зи ІэщІагъэм зи псэр щІэзыта журналистхэм я бжыгъэр абдежым къыщыувыІэну. Журналистикэр нэхъ Іэшіагъэ шынагъуэхэм хабжэми, республикэр мамыр щытыкІэм зэриувэжам и фІыгъэкІэ, иджы абыхэм я лэжьыгъэр нэхъ къызэгъэпэща мэхъу, - жијащ республикэм Печатымрэ ціыхубэ коммуникацэхэмкіэ и къэрал комитетым и унафэщ Къэзанш Людмилэ зэlущlэр къыщызэІуихым.

КъБР-м экстремизмэмрэ терроризмэмрэ пэщіэтынымкіэ и министр Къуэшрокъуэ Залым зэпеуэр къызэзыгъэпэща къэрал комитетым фІыщІэ хуищІащ.

- Псалъэм къаруушхуэ зэриІэр псоми дощ Іэ. Журналистым и псалъэмрэ абы гулъытэ зыхуищІымрэ мыхьэнэшхуэ яІэщ. Абы къыхэкІыу ди псалъэр щ алэгъуалэм мурад Іейк Іэ яужь къихьэхэм пэдгъэувыфын, ныбжьыщІэр ямыгъэщхьэрыуэ щІыкІэ гъуэгу захуэм тедгъэувэжын хуейщ. Зэпеуэм хэта журналист псоми фІыщІэ фхузощІ. Ди республикэми Къумахуэ Аслъэн. • къэралми журналистхэр хъума щы-Налшык - Псыхуабэ. • хъуну, и чэзум жаla псалъэ пэжыр

терроризмэмрэ ягъэзащізу хэкіуэда журналист- щхъухь яхуэхъуну сыхуейщ, - захуигъэзащ абы къызэхуэсахэм.

Зэпеуэм и къэпщытакІуэ гупым и унафэщІ, КъБР-м и Журналистхэм я зэгухьэныгъэм и тхьэмадэ Мэзыхьэ Борис увыпіэхэр гуэшыным гугъу зэрыдехьар, абы къагъэхьа лэжьыгъэхэм я фІагъкІэ арэзы къызэрищІым тепсэлъыхьащ.

Псалъэм зи псэр щІэзытахэм я фэеплъ махуэм мыпхуэдэ Іуэхухэр едгъэкІуэкІыныр хабзэ тхуэхъуну сыщогугъ, - жи ащ Мэзыхьэм.

«Республикэм къыщыдэкІ газетхэм я деж» унэтІыныгъэм япэ увыпІэр ди лэжьэгъу, хабзэхъумэ ІэнатІэхэм ядэлэжьэнымкіэ къудамэм и унафэщі **Уэрдокъуэ Женя** къыщихьащ. Eтlyaнэр Табудиновэ Камилэш ещанэр «Кабардино-Балкарская правда» га-зетым и лэжьакіуэ **Шкіэжь Ирэнэщ**.

«Теленэтын нэхъыфІ» унэтІыныгъэм япэ увыпІэр Сухомлинов Евгений щыхуагъэфэщащ. Eтlyaнэ хъуащ Суановэ Залинэ, ещанэ увыпіэр Эристаевэ Аслъижан иратащ.

«Радионэтын нэхъыфІ» унэтІыныгъэм япэ увыпІэр щиубыдащ Хаджиев Ибрэхьим. ЕтІуанэ хъуар Хъалил Булэтщ.

Зэпеуэм зэрыхэтам и щ ыхь тхылъыр «Солнышко» сабий журналым и редакцэм, нэгъуэщІхэми иратащ.

УФ-м и МВД-м Кавказ Ищхъэрэм щиІэ къудамэм и пресс-ІэнатІэм и унафэщі Толчинский Марк Казихановыр ицІыхуу зэрыщытам, абыхэм зэгъусэу ирагъэжьа Іуэхухэр Тамерлан и фэеплъу нигъэсыну зэримурадыр жиlащ. Зэпеуэм хэтахэм фіыщіэ псалъэкіэ захуигъэзащ КъБР-м щыІэ МВД-м и министрым и

къуэдзэ Залиханов Къанщобий.

ШОМАХУЭ Залинэ Сурэтыр Къарей Элинэ трихащ. • Щэныгъэ

КъэхутакІуэ емызэш, бзылъхугъэ щыпкъэ

лъэпкъхэм я литературэмрэ ІуэрыІуатэмрэ джыным хэлъхьэныгъэ <u>ин хуэзыщІа щІэныгъэ</u> <u>лэжьакіуэ ціэрыіуэхэм</u> <u>ящыщщ Алий Аллэ.</u> ЩІДАА-м и академикым, КъБР-м щІэны-гъэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэм, къэхута-<u>кІуэ емызэшым, хэкуп-</u> сэ нэсым, бзылъхугъэ щыпкъэм фІыщІэ куэд бгъэдэлъщ ди лъэпкъ щІэныгъэмрэ щэнхаб-<u>зэмрэ игъуэта зыу-</u> жьыныгъэмкІэ.

гъэхэмкІэ и академием Дунейпсо ли-

тературэмкІэ и институтым (ИМЛИ) и

аспирантурэм и щІэныгъэм щыхигъэ-

хъуэну. Апхуэдэу ищІащ Аллэ: аспи-

рантурэм щеджащ, иужькІэ а инсти-

тутым и лэжьакІуи хъуащ. 1969 гъэм

дунейм къытехьащ Аллэ и япэ щІэны-

гъэ лэжьыгъэ иныр: Налшык къы-

щыдэкlауэ щытащ «Адыгэ нарт

эпосыр» жыхуиІэ лэжьыгъэр. Ар

хъуащ адыгэ ІуэрыІуатэм и налкъуту

ялъытэ нарт эпосыр джыным хуэ-

КъыкІэлъыкІуэ илъэсхэми апхуэдэ

къэхутэныгъэ лэжьыгъэ куэд зэфГи-

хащ Аллэ. Ахэр псори абы къы-

я таурыхъхэм я поэтикэмрэ гъэп-

Москва къыщыдэкІащ 1986 гъэм.

Къыхэгъэщыпхъэщ мыри: а къэ-

дэсым щыІэр адыгэ таурыхъ те-

ЩІэныгъэ лэжьакіуэ емызэшым

и къалэмыпэм къыпыкlащ нэ-

гъуэщІ тхыгъэ куэди. 1988 гъэм ду-

нейм къытехьащ щІэныгъэ дунейм

мыхьэнэшхүэ яІэщ Аллэ и къалэмыпэм къыпыкІа тхыгъэхэу Адыгэ,

къэрэшей-балъкъэр ІуэрыІуатэхэр

джынымрэ ахэр тхылъ щхьэхуэу къыдэгъэкІынымрэ ятещІыхьахэр.

Апхуэдэхэщ, псалъэм папщІэ, «Нарт-

лъыджэхэм ятеухуауэ.

гъэпса япэ къэхутэныгъэ купщіафіэ.

жа «Адыгэ цІыхубэ таурыхъхэр», Алиймрэ Хо-лаев Азрэтрэ ягъэхьэзырауэ щыта «Балъкъэр, къэрэшей таурыхъхэр». А щІэныгъэ лэжьакІуэ **А**ДЫГЭ лъэпкъ хабзэмрэ щэнхаб-зэмрэ и псэм хэлъу къэхъуащ Алий Іэкіуэлъакіуэм зэхуихьэсыжащ икіи тхылъу къыдигъэкІыжаш «КъуэкІыпІэ Европэмрэ Кавказымрэ щыпсэу Аллэ. Зи сабиигъуэр Налшык шелъэпкъхэмя ІуэрыІуатэр», «Сыбырым, зыхьэкla бзылъхугъэр щеджащ ди республикэм а зэманым цІэрыІуэу Азие Курытым, Къэзахъстаным щыщыта школ-интернатым. Еджащыпсэу лъэпкъхэм я таурыхъхэр». пІэм абы къыдыщІэсахэм ящыщщ Ахэр яхэхуащ томи 10 хъууэ 1994 гъэм иужькіэ лъэпкъ щіэныгъэлі щэджадунейм къытехьауэ щыта «Дунейм щыпсэу лъэпкъхэм я таурыхъхэр» сещэ хъуахэу Сокъур Мусэрбий, ХьэкІуащэ Андрей, ТекІуий Анатолэ, Мо-ИригъэкІуэкІ апхуэдиз щІэныгъэкъуэ Борис, Къэрмокъуэ Мухьэмэд, Гугу Рашад сымэ, нэгъуэщІхэри. Интернатым щигъуэта щІэныгъэм Аллэ щыпищащ Москва къэрал университетым. Ар ехъуліэныгъэкіэ 1958 гъэм къиуха нэужь, зэфІэкІышхуэ зыбгъэдэлъу гу зылъата бзылъхугъэм чэнджэщ иратащ СССР-м ЩІэны-

къэхутэныгъэ лэжьыгъэшхуэм къыдэкІуэу. Алийр жыджэру хэтщ жылагъуэ гъащіэми. 1987 гъэм Аллэ пщіэ хуащіу хагъэхьащ Щіэныгъэхэмкіэ Дунейпсо Адыгэ академием. ЦІыху жыджэрыр икІи емызэшыр илъэс зыбжанэ лъандэрэ и щІэныгъэ секретарщ РАН-м и ИМЛИ-м, ІуэрыІуатэр къэзыхутэхэм я дунейпсо зэгухьэны гъэми хэтщ.

гъэ эпос» (М., 1974)

«Адыгэ лъэпкъхэм я таурыхъхэр» (М., 1987)

«Адыгэ ІуэрыІуатэр, XIX

ХХ ліэщіыгъуэхэм ятха-

уэ, жаlауэ» томищ хъу

антологиер, «Къэрэшей-

балъкъэр ІуэрыІуатэр ре-

волюцэм и пэкlэ» тхы-

лъыр, нэгъуэщІхэри. Щэ-

нейрэ къыдагъэкІыжащ

Алиймрэ КъардэнгъущІ

Зырамыкурэ зэхуахьэсы-

КъинэмыщІауэ, Аллэ и къарурэ и зэфіэкірэ ирехьэліэ текстологие, архив лэжьыгъэхэм. Апхуэдэ лэжьыгъэу абы игъэхьэзырар псори зэхэту 120-м

ЩІэныгъэ лэжьакіуэ ціэрыіуэр, къэхутакіуэ Іэкіуэлъакіуэр езыр ціыху Іэдэбщ, щабэщ, набдзэгубдзаплъэщ,

Къэралым и ищхъэрэ щыхьэрым щыпсэуми, и лъэпкъымрэ щалъхуа лъахэмрэ япэжыжьэми. Аллэ и гумрэ и псэмрэ щихъумэфащ адыгэм игъащІэми къыддекІуэкІ лъапІэныщызэщІикъуэжащ «Адыгэ лъэпкъхэм гъэхэр: адыгэ хабзэр, пщІэр, нэсыкІэмрэ». А лэжьыгъэ купщІафІэр мысыр. Абы и нэІэм щІэту щІэныгъэм хыхьащ ди щІыпІэм икІыу Санкт-Петербург зи зэф эк ым щыхэзыгъэхъуа ди лъахэгъу куэд. Абыхэм ящыщ хутэныгъэм и закъуэщ нобэр къыздэтхэнэми гуапэу я гум илъщ Аллэ къазэрыхуэщхьэпа дэтхэнэ Іуэхури, къарита чэнджэщри.

Алийм и ныбжьыр иджыблагъэ илъэс бжыгъэ екју ирикъуащ. ЩІэныгъэ лэжьакіуэ Іэзэм, къэпщlэшхуэ щызыгъуэта доктор диссер- хутакlуэ емызэшым, бзылъхугъэ щыпкъэм гуапэу дохъуэхъу и Алийм зыІэригъэхьа ехъулІэныгъэ ныбжьэгъухэри, къыдэлажьэхэлъагэхэр, дауи, езыр-езыру къэкіуа- ри, и гъэсэнхэри. Узыншагъэ оы къым. Абыхэм я щіыбагъ къыдэлъщ дэ иізу, насып мыкіуэщіыр и ізпэщіэныгъэ лэжьакіуэ емызэшым, зэ- гъуу, лъэпкъ щіэныгъэм и зыужьырихабзэу, махуэ къэс зэфІих лэжьы- ныгъэм хуэгъэпса къэхутэныгъэгъэшхуэр, иригъэкіуэкі къэхутэны- щіэхэр зэрызэфіихын къару иіэу

гъэхэр. Къыпхуэмылъытэным хуэдиз куэдрэ иджыри псэуну ди гуапэщ. КЪУДЕЙ Зинаидэ. филологие щІэныгъэхэм я доктор, КъБКъУ-м урыс, хамэ къэрал литературэхэмкіэ

и кафедрэм и профессор.

• Футбол

«Спартак-Налшыкым» и юбилей

«Спартак-Налшык» футбол клу- хигъахъуэу фыкъекlуэкlащ. ФІыбым и илъэс 80 юбилейр иджыбла- щіэшхуэ фхуэфащэщ абы щхьэкіэ. гъэ ягъэлъэп ащ. Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университетым и спорт джэщ щхьэпэхэмрэ илъэс блэпэшым щызэхуэсащ командэм и ветеранхэмрэ куэд щіауэ гупым къыдэщІхэмрэ.

СОМАНДЭМ и махуэшхуэр Іэтауэ министр Хъущт Аслъэнбэч. «Спартак-Налшыкым» къызэрагъэпэщащ илъэс куэдкІэ гупым и капитану щыта Заруцкий Александррэ гъуащхьэхъумэныкъуэ Мэшыкъуэ Аслъэнрэ. КъБР-м СпортымкІэ и министерствэмрэ «Спартак-Налшык» сабий спорт школымрэ даlыгъа гуфlэгъуэр къызэlуахащ командэм и ветеранхэмрэ и ныбжьэгъухэмрэ я зэныбжьэгъугъэ зэlущіэкіэ. Зэрытемыгъэкіуауэ, 1:1-уэ, иуха зэпэщІэтыныгъэм топхэр щыдагъэкІащ Узденов Романрэ Ездэч

- Псоми фІыуэ тлъагъу командэм и юбилеймкІэ сынывохъуэхъу! Илъэс куэдкіэ фи джэгукіэ дахэхэм дыдихьэхыу фи текІуэныгъэхэм ди гур

Мухьэмэдрэ.

Си фІэщ мэхъу ветеранхэм я чэнкlахэм я дерсхэр къэвгъэсэбэпурэ республикэ футболым псэщІэ къызэрыхэфлъхьэжынур, - захуигъэзащ къызэхуэсахэм КъБР-м спортымкІэ и «Спартак-Налшыкым» и махуэ

лъапіэмкіэ ехъуэхъуну Къэзэхъстаным къикІыжащ 2005 гъэм командэр премьер-лигэм хэзыша икІи илъэс куэдкіэ ехъуліэныгъэ иіэу ар зыгъэса Красножан Юрий.

ФутболымкІэ республикэм и федерацэм саугъэт щхьэхуэхэр яритащ нэхъыбэ дыдэрэ (502-рэ) Налшык и «Спартак»-м и фащэр щыгъыу губгъуэм къихьа Наурыз Борис, командэр къызэрызэрагъэпэщрэ топ нэхъыбэ дыдэ (136-рэ) дэзыгъэкІа Гъубж Вячеслав, гупым и гъуащхьауэ нэхъыфіхэм (топи 105-рэ) ящыщ и топхэм я нэхъыбэр щхьэкІэ дэзыгъэкІа Бэч Руслан сымэ.

МЭЗКУУ Къанщобий

жыlакіуэ, усакіуэ, тхакіуэ, драматург, егъэджакіуэ, жылагъуэ лэжьакІуэ Мысостышхуэ Пщызэбий теухуа фэеплъ пшыхь щекІуэкІащ **Щоджэнціыкіу Алий и ціэр зе́зыхьэ** Къэбэрдей къэрал драмэ театрым. Псэужамэ, артист гъуэзэджэм и ныбжьыр илъэс 80 мы гъэм ири-

ЗЭХЫХЬЭМ кърихьэл ащ республикэм и гъуазджэм, щэнхабзэм я лэжьакІуэхэр. Пщызэбий фІыуэ зылъэгъуахэр, и Іыхьлыхэр, и благъэхэр.

Театрым и лэжьакІуэхэм я союзым къызэригъэпэща фэеплъ зэхыхьэр иригъэкІуэкІащ а ІуэхущІапІэм и унафэщІ Фырэ Майе. Абы жиІащ Пщызэбий и фэеплъыр хуэсакъыу и щхьэгъусэ ЖьакІэмыхъу КІунэ, и унагъуэм, театрым и лэжьакІуэхэм зэрахъумэр икІи къызэхуэсахэм ягу къигъэкІыжащ артист гъуэзэджэм и гъащІэмрэ и гуащІэмрэ:

Мысостышхуэ Пщызэбий 1935 гъэм жэпуэгъуэм и 15-м Аруан щІыналъэм хыхьэ Псыгуэнсу къуажэм къыщалъхуащ. 1958 гъэм ГИТИС-м актёрхэр щагъэхьэзыр и факультетымрэ режиссёр курс нэхъыщхьэхэмрэ ехъулІэныгъэкІэ къиуха нэужь. Щоджэнцыкіу Алий и ціэр зезыхьэ Къэбэрдей къэрал драмэ театрым Мысостышхуэм лэжьэн щыщІидзащ. Щхьэхрэ ешрэ зэримыщІэм къыхэкіыу зыпарыт Ізнатізм ар фіыуэ ехъулІэрт, зэфІэкІ ин щиІэт. Роль нэхъыщхьэу 100-м щІигъу зыгъэзэщІа, спектакль 20-м нэблагъэ зыгъэува Пщызэбий Къэбэрдей-Балъкъэрым и артист нэхъыфІ дыдэхэм ящыщу къалъытащ. Актёр зэчииф Іэр, ц Іыху гуапэр и лэжьэгъухэми театреплъхэми фІыуэ къалъагъуу щытащ. Ар цІэрыІуэ ирихъуащ Шолохов Михаил и «ЩІыщіэ хьэліэкіэ умыгъэщіэгъуэн плъэкіыркъэІэта», Вольтер (Аруэ Франсуа-Мари) и «Магамет», Ануй Жан и «Медея», нэгъуэщІ спектаклхэм щигъэзэщ а ролхэм. Художественнэ и макъыр радиомк экъыщитк 1э, ноби фильм зыбжанэми хэтащ Пщызэбий. «Абхъаз Республикэм и цІыхубэ артист» ціэ лъапіэр къыфіащащ, Абхъазым и Ліыхъужь Лакобэ Нестор и образ телъыджэр къызэрехъулІам папщіэ. Мысостышхуэм и лэжьыгъэфіхэр, къигъэщіа образ, роль гъэщіэящыгъупщэркъым. Актёр ІэщІагъэм, театр гъуазджэм щиІэ зэфІэкІыр къалъытэри абы къэрал саугъэтхэр пщІэ» (1958), «Лэжьыгъэм и ветеран» Хъыдзэдж Борис, КІэхумахуэ ФатІи

Гулиа Д. и ціэкіэ щагъэува Къэрал Джамболэт сымэ. ц**Іыхубэ артист, режиссёр, уэрэд-** саугъэтыр (1984). Къэбэрдей-Балъкъэрым и Къэрал саугъэтыр (1998), Къэбэрдей-Балъкъэрым и щіыхь тхылъхэр (1965, 1996). Пщызэбий артист къудей мыхъуу усэхэр, рассказхэр, пьесэхэр, уэрэдхэр итхырт, урысыбзэкІэ тха пьесэхэр адыгэбзэкІэ зэридзэкіырт. Гъуазджэхэмкіэ Кавказ Ищхъэрэ къэрал институтым и студентхэр хуригъаджэу щытащ утыку зэритынум, сценэм зэрыщыпсэлъэнум. ЩІ эупщі эшхуэ и і эт абы республикэм и телевиденэмрэ радиомрэ щригъэкІуэкІа «Хасэ», «Іэдииху», «Театрымрэ театреплъымрэ», «ГушыІэм-рэ ауанымрэ» нэтынхэм. Къэбгъэлъагъуэмэ, радиом и «дыщэ фондым» хагъэхьа лэжьыгъэ нэхъыфІхэр абы и Іэдакъэ къыщІэкІащ. Къищынэмыщауэ, телевиденэм и режиссёр нэхъыщхьэуи илъэс зыбжанэкІэ лэжьащ. Пщызэбий жылагъуэ лэжьыгъэшхуэ зэфІигъэкІыу щытащ, «Си бзэ - си псэ, си дуней» республикэ зэпеуэм и къэпщытакІуэ гупым, «Адыгэ Хасэ» жылагъуэ зэгухьэныгъэм и советым, Театрым и лэжьакіуэхэм я зэгухьэныгъэм хэтащ. Ар артист гъуэзэджэу, щхьэгъусэфІу, адэфІу, Хэкур

Мысостышхуэ Пщызэбий †

дигу илъыху и цІэри кІуэдынукъым. КъБР-м щэнхабзэмкіэ и министр Къумахуэ Мухьэдин и лэжьэгъуам теухуауэ къыщыпсалъэм къыхигъэшаш КъБР-м и театр гъуазджэр зэфІэзыгъэувахэм, гу къабзэрэ псэ хьэлэлкіэ лъэпкъ театрым, ціыхубэм хуэлэжьахэм Пщызэбий зэращыщыр, гуфІэгъуэрэ гуапагъэрэ цІыхухэм яритын папщІэ ар Тхьэм къызэри-

фІыуэ зылъагъуу щыта цІыхущ. Мы-

состышхуэ Пщызэбий и фэеплъыр

- Республикэм и радиомрэ телевиденэмкіэ Мысостышхуэ Пщызэбий и лэжьыгъэхэр къатыжу нобэ ущрикъым адыгэбзэр дахэу, къабзэу игъэшэрыуэу зэрыщытар. Абы и фэеплъыр ціыхухэм щащымыгъупщэкіэ, ар ди гъусэщ. Пщызэбий и дежкІэ саугъэт нэхъ лъапізу щытар ціыхухэм хуаІэ лъагъуныгъэрщ икІи республикэм и щэнхабзэм хуищ а хэлъхьэныгъэхэр фІыгъуэ мылъытэщ, - жиІащ Къумахуэм.

Республикэм и щэнхабзэмрэ гъуазгъуэнхэр республикэм исхэм ноби джэмрэ, адыгэбзэм зегъэужьыным хэлъхьэныгъэфІ хуэзыщІа Мысостышхуэ Пщызэбий и усэ купщафіэхэм удахьэхыу къеджащ Щоджэнкъыхуагъэфэщащ. Апхуэдэхэщ «Лэ- цІыкІу Алий и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей жьыгъэм къызэрыщыхэжанык ам па- къэрал драмэ театрым и артистхэу

• Фэеплъ

CALLIE ITCANS

Урысейпсо къэрал телерадиокомпанием и Къэбэрдей-Балъкъэр къудамэм и унафэщі Фырэ Руслан жиlащ цlыху гуапэу дунейм зэрытетам хуэдэу Пщызэбий спектаклхэми нэжэгужэу, пэжагъ зыхэлъу зэрыщыджэгуар, цІыху нэсым и щапхъэу зэрыпсэуар.

КъБР-м щІыхь зиІэ и артисткэ Кулиевэ Элизэт къыхигъэщащ цІыхубэм фІыуэ ялъэгъуа, театр гъуазджэм хуэлэжьэным зи гъащІэр хуэзыгъэпса Мысостышхуэ Пщызэбий утыкум зэ щыджэгуу зылъэгъуахэм зэи зэра-

щымыгъупщэнур. БизнесымкІэ институтым и ректор Хъурей Феликс Пщызэбий теухуа псальэ гуапэхэм, гукъэк ыжхэм шыпищэм тепсэлъыхьащ а тІум я сабиигъуэр зэрызэдагъэкІуам, зэрызэдеджам, унэтІыныгъэ куэдым зэфІэкІ щызиІэ артистыр «Бжьамий» Іуэры-Іуатэ ансамблыр къызэзыгъэпэщахэм ящыщ зы зэрыхъуам, зэфІэкІ ин зыхэлъ, зи лэжьэгъухэм, цІыхубэм пщІэ къызыхуащІу щыта и ныбжьэгъур кіуэ пэтми абы и дежкіэ нэхъ лъапІэ зэрыхъум.

Пщызэбий и лэжьэгъуу щытахэу Къэжэр Борис, Къардэн Алик, Шыбзыхъуэ Басир, Мэшыкъуэ Феня. Балъкъыз Валерэ, Кулиев Къайсын и цІэр зезыхьэ Балъкъэр къэрал драмэ театрым и унафэщ Жангуразов Мэжид, «Эльбрус» тхылъ тедзапІэм и редактор Джэрыджэ Арсен, усакіуэ Лыкъуэжь Нелли сымэ я гукъэкіыж дахэхэмкІэ къызэхуэсахэм ядэгуэшащ. Къэпсэлъахэм жаlам нэхъыщхьэу къыхагъэщхьэхукІащ Къэбэрдей къэрал драмэ театрым и лъабжьэр зыгъэтІылъахэм ящыщ Мысостышхуэ Пщызэбий и цІэр абы и тхыдэм къыгуэхыпІэ имыІэу зэрепхар, артист пажэм, режиссер Іэзэм республикэм и театр гъуазджэм, щэнхабзэм хэлъхьэныгъэфІ зэрыхуищІар, нэгъуэщІхэм я дежкіэ щапхъэгъэлъагъуэу, ціыху теплъафізу, гуапзу, гушыізшхуз хэлъу, и лъэпкъымрэ и анэдэлъхубзэмрэ зыхилъхьэ щымыlэу фіыуэ илъагъуу, хабзэ, нэмыс зыхэлъ, лъэпкъ зэхэгъэж зымыщІ цІыхуу зэрыщытар.

Мысостышхуэ Пщызэбий и щхьэгъусэ, УФ-ми КъБР-ми щІыхь зиlэ я артисткэ, Щоджэнцыкіу Алий и ціэр зезыхьэ Къэбэрдей къэрал драмэ театрым и художественнэ унафэщ1 ЖьакІэмыхъу КІунэ зэхыхьэр къызэзыгъэпэщахэмрэ абы кърихьэл ахэмрэ фіыщіэ ин яхуищіащ

ТЕКІУЖЬ Заретэ. Сурэтхэр Къарей Элинэ трихащ.

Ирехъу уи лІэщІыгъуэр кІыхь

УФ-ми Къ<u>БР-ми гъуаз-</u> джэхэмкіэ щіыхь зиіэ я <u>лэжьакІуэ,</u> композитор, <u> Къэбэрдей-Балъкъэрым и</u> Къэрал саугъэтыр зыхуагъэфэща Молэ Владимир и ныбжьыр илъэс 75-рэ зэрырикъуар Гъуазджэхэм-<u>кІэ Кавказ Ищхъэрэ къэ-</u> рал институтым щыхуагъэлъэпіащ.

МОЛЭ Владимир ди зэманым и композитор гуащіафІэхэм, гум имыхуж макъамэхэр къэзыгъэщІхэм ящыщщ. Адыгэ лъэпкъыр зэрыгушхуэ композитор щэджащэм Налшык и музыкэ училищэр, Саратов дэт къэрал консерваторэр, Тбилиси щыІэ къэрал консерваторэм и аспирантурэр къиухащ. ЕджапІэ нэужьым къыщалъхуа щІыналъэм къигъэзэжри, зригъэгъуэта щІэныгъэри дахагъэу зыщІишари лъэпкъ щэнхабзэр егъэфіэкіуэным хилъхьащ. Абы Музыкэ театрым лэжьэн щыщІйдзащ, илъэс куэдкіэ егъэджакіуэу, иужькіэ КъБР-м и къэрал филармонием и художественнэ унафэщІу, республикэм щэнхабзэмкІэ министрым и къуэдзэу щытащ, Щэнхабзэмрэ гъуазджэмкІэ колледжым и унафэщІ къулыкъур зэрихьащ. Сыт хуэдэ Іэнатіэ пэрытами, къыдэкІуэтей щІэблэр гъэсэным, лъэпкъ макъамэхэм псэщІэ хэлъхьэным и гуащІэ хилъхьэныр и къалэн пэрытт Молэм. А и зэфІэкІ лъагэхэрщ абы и ІэдакъэщІэкІхэр КъБР-м и «дыщэ фондым» щІы-

халъхьар. рым, ГъуазджэхэмкІэ Кав- къоушри, дожеиж. Уи гуа- прогимназие №34-м и унаказ Ищхъэрэ къэрал инсти- щіэр нэхъ мащіэ мыхъуу, фэщі **Иуан Галинэрэ** абы тутым я хорхэмрэ Къэбэрдей-Балъкъэрым и къэрал филармонием и симфоническэ оркестрымрэ Урысейм и цІыхубэ артист Те**мыркъан Борис** я дирижёру къызэІуахащ.

1972 гъэм утыку кърахьэу дахэу, бгъэбжынфізу ухэлъэ быдэкІэ ува, цІыхухэр итхьэкъуауэ зэман кіыхькіэ къытрагъэзэжурэ ягъэзэщ а «Бгыхэм я хъыбархэр» балетым хыхьэ къафищ щагъэзэщІащ пшыхьым.

Шэнхабзэм хэлъхьэныгъэ къызэрымыкіуэ хуэзыщіа, лъэпкъ макъамэм и кlада-

щхьэр Молэ Владимир ехъуэхъунуи ялъагъунуи пэшым щызэхуэсар куэд хъурт. Абыхэм ящыщт КъБР-м и Парламентым и комитетым и унафэщІ, КПРФ-м и къудамэу республикэм щыІэм и тхьэмадэ Пащты Борис.

Молэр куэд щІауэ соціыху, абы и Іэдакъэщіэкіхэм ди дунейр тхуагъэдахэ зэпытщ. Творчествэм и шагъырыфІым цІыхухэр ещхьщ, я ныбжьыр кіуэтэху нэхъ лъапІэ, нэхъыфІ мэхъу. Сыхуейщ уи зэфІэкІым и кууагъымрэ и фІагъымрэ хэбгъахъуэ зэпыту, узыншагъэр уи бэу илъэс куэдкІэ утхуэпсэуну, - жиlащ Пащтым. - Уи ІэдакъэщІэкІхэмкІэ

республикэм и щэнхабзэм и тхыдэм уи цІэр дыщэ хьэрфкІэ хэптхэжащ жысІэмэ, сыщыуэну къыщІэкІынкъым. Нобэми уи макъамэхэр ягъэзащІэ, абыхэм я ІэфІыр зэманым хущІэхакъым, хущІэхынуи си фІэщ хъуркъым. Радиомрэ телевиде-Пшыхьыр Музыкэ теат- уи макъамэхэм дедаlуэу дыабы хурикъун узыншагъэрэ и дэрэжэгъуэрэ уиlэу, лъэпкъ нэгъуэщІхэми макъамэм И кІыщым иджыри илъэс куэдкІэ ущытхуэлъэщэну дыпщогугъ. Республикэм и щэнхабзэмрэ гъуазджэмрэ бгъэтыну дыхуейщ. Ирехъу уи ліэщіыгъуэр кіыхь, - зыхуи-КъБР-м гъэзащ Молэм щэнхабзэмкІэ и министр Къумахуэ Мухьэдин.

ГъуазджэхэмкІэ Ищхъэрэ къэрал институтым и проректор Ащхъуэт Беслъэн Молэм и творчесткъызэрызэщ иубыдэр, и уэрэдхэр цІыхубэм яІурылъу фІыуэ зэралъагъур, апхуэдэуи дяпэкІэ екІуэкІыну зэригуапэр жиlащ.

Молэ Владимир илъэс куэд хъуауэ дэлажьэ, Урысей Федерацэм и цІыхубэ артисткэ Гъэсашэ Наталье композиторым хужаla псалъэ гуапэхэм къыпищащ.

- Владимир «Дахэнагъуэ» оперэр щитхам иджыри дыстудентт. Ар япэу зыгъэзэщІахэм сэри сахэтащ. Хорым димылъэпкъэгъу куэд хэтми, уэрэдыр зэрыжаГэр адыгэбээт. Абы папщІэ зэфІэкІышхуэ уиІэн хуейщ. Ар тхыдэм къыхэна Іуэхущ. Уи ІэдакъэщІэкІ гуимыхужхэм, купщафіэхэм папщіэ фіыщІэшхуэ пхузощІ. Сыхуейщ шІалэгъуалэм уи уэрэдыщІэ куэд жаlэну, творческэ ехъулІэныгъэ ущымышІэну.

- къыхигъэщащ Гъэсашэм. Музыкэ театрым и унафэщі Бэрэгъун Руслан, Арvaн район администрацэм и нэмрэ шІэх-шІэхыурэ къит Іэташхьэм и къуэдзэ Шоджэн Риммэ, Налшык дэт гъэсэн цІыкІухэмрэ, пшыхьым хъуэхъукІэ къыпащащ.

Молэм и Іэдакъэщіэкі курыххэр абы щагъэзэщ ащ Вындыжь Аскэр, Дзыбэ Руслан, Къул Лянэ, Батыр Мухьэдин сымэ, нэгъуэщі хэми.

«Налшык гугъэмрэ хъуэпсапІэмрэ я къалэщ» Молэм и уэрэдыщІэм и лъэтеуви пшыхьым щащІащ.

> ЩОМАХУЭ Залинэ. Сурэтхэр Мамий Руслан

• Фестиваль Пшыналъэхэр щызэподжэж

Адыгэ пшынэ, дыгъэ уэзджынэ, Гу упщІыІуар зыгъэуш. Адыгэ пшынэу, макъамэ нэрынэ, Лъэпкъым и дыщэ Іэужь.

КъБР-м ЩэнхабзэмкІэ и министерствэм и жэрдэмкІэ дыгъэгъа-зэм и 10-м Налшык дэт Къэрал киноконцерт гъэлъэгъуапІэм Кавказ Ищхъэрэм пшынэ еуэнымкІэ и фестиваль щекіуэкіащ.

ЛЪЭПКЪ пшыналъэхэр щызэпэджэж, щызэдежьу, щызэдэджэгу пшыхьыр Къэбэрдей-Балъкъэр, Адыгэ, Ингуш, Осетие Ищхъэрэ -Алание республикэхэм щІыхь зиІэ я артист, пшынауэ Іэзэ Лосэн Тимуррэ «Нал цІыкІу» ныбжыыщІэ къэфакіуэ гупымрэ къызэіуахащ.

Макъамэм лъэпкъ гупсысэр, гъа-щіэр, гукъыдэжыр къыхощ. Макъамэр пшынэбзэкіэ къытіурызылъхьэжа нэхъыжьыфІхэм пасэрей зэманым и хьэуакІэ дагъэбауэ, а лъэхъэнэм дыхагъэпсэукІ пэлъытэщ. Ар уасэншэ фІыгъуэщ.

Фестивалым хэтынухэр къыхахын ипэ, Кавказ Ищхъэрэм и къалэхэмрэ къуажэхэмрэ къызэгъэпэщакІуэ гупым лэжьыгъэшхуэ щрагъэкІуэкіащ. Фіым я нэхъыфіыр зи кхъузанэм щІэзыгъэкІахэм хэгъуэгум зи ціэ щыіуа пшынауэ нэхъыфіхэрт кърагъэблэгъар. Абыхэм я гъащіэр макъамэщ, ар я псатхьэщ. Пшынауэ нэсым и псэм фІэфІ макъамэр къыщригъэкІкІэ и нэгум нур кърех, и псэр мэджэгури, и хъуреягъыр дахагъэм зэщГрегъэубыдэ.

Кавказ Ищхъэрэм щыпсэу лъэпкъхэм я макъамэм и пшыхьым тие Ишхъэрэ - Алание), Аппоев Заур (Дагъыстэн), Солпогаров Ислъам

(КъШР) сымэ я пшынэбзэм къызэ-хуэсахэр итхьэкъуат. Зэфlэкl дъа-я гукъыдэжыр мыкlуэщlу псэуну сегэхэр ягъэлъэгъуащ ди республикэм и щІыналъэхэм щыщхэу Мэремыкъуэ Ибрэхьим (Бахъсэн), Къзбардэ Джэмбулэт, Сэбан Сослъэн (Тэрч), Къардэн Заур (Лэскэн), Шакъ Тамерлан (Прохладнэ), пшынауэ Іэзэхэу Къашыргъэ Мадинэрэ Къуэдз Іэбубэчыррэ я гъэсэнхэм, нэгъуэщІхэми.

Зи бзэр шэщ а лъэпкъ пшыналъэр хъумэнымрэ ар егъэфіэкіуэным зи гуащіэ езыхьэліа, макъамэр зи псэм и дамэ пшынауэ Іэзэхэу: Бырмамыт Гуащэкъарэ, Къуэдз Іэбубэчыр, Сэхъу Хьэсэн, Амщыкъуэ Сэфарбий, Хьэпажэ Заудин, Уэрэзей Лидэ, Аппоев Альберт, Бер Мадинэ, Шэрыб Валерэ, Малкаров Мурат, Къашыргъэ Мадинэ, Лыджыдэ Алий сымэ, нэгъуэщІхэми я цІэ къыщраІуащ пшыхыым. Ахэр пшынэбзэм и тхыдэм темыкІыжын хьэрфкІэ тратхащ.

Зи пшынэбзэр пшынауэ миным къахэщ, зи макъамэмкІэ тхыпхъэщІыпхъэ зэмыфэгъухэмрэ теплъэ гъэщІэгъуэнхэмрэ уи нэгум къыщІэзыгъэхьэ, уэгум уизыхьэу псэкІэ ущызыгъэхуарзэ Бырмамыт Гуащэкъарэ утыкум ирагъэблагъэри и пшынэбзэм и ІэфІагъыр къызэхуэсахэм иджыри зэ зыхрагъэщ ащ.

- Иджырей пшынауэхэр зэманым декіу макъамэ шіэшыгъуэхэм йоуэ. Хуабжьу си жагъуэ мэхъу уэрэдым и ныкъуэм фІэкІ щамыгъэзащІэм деж. Макъамэм езым и хабзэ, щІэдзапіэ, кізух гуэр иіэщи ахэр пкъутэмэ, абы щіэлъ гупсысэр ныкъўэ хъуэхъу, - жиіащ щэнхабзэмкіэ мимэхъу. Къафэм и хабзэр бгъэзахэта хьэщІэхэу Дэрокъуэ Рами щІэмэ, ущытми пІэм ухэлъми, «зэ (Иордание), Чабиров Роберт (Осе- сыкъыдэфарэт» жыуигъыІэу уи сыкъыдэфарэт» жыуигъыІэу уи лъэр къомыдэјуэжу ещі. Мы јуэхур къезыхьэжьахэм фіышіэ ин яхуэс

хъўэхъуну сыхуейт. Пшынауэ фІэкІ дымылъыхъуэу, пшынэбзэм дыщымыщІзу Тхьэм дигъэпсэу, - захуи-гъэзащ къызэхуэсахэм КъБР-м щіыхь зиіэ и артисткэ Бырмамыт

Гуащэкъарэ. 90 гъэхэм яужькІэ пшынэм и мыхьэнэмрэ абы цІыхухэм я деж щи і пщі эмрэ мащі эу ехуэхами, кіуэ пэтми абы ди гъащіэм къыхыхьэж, лъэпкъ Іэмэпсымэхэм я жьантІэр зыІэригъэхьэж хъуащ. Пшыналъэм лъэпкъым и гуфіэгъуи и гукъеуи къејуэтэф. Лъэпкъ къэс и макъамэмкіэ къыпхуэціыхунущ, ар зейм и мыхъур пэлъытэщ. Макъамэр жылэ хьэдзэщи, зигу къридзэ дэтхэнэм дежи къыщокІыкІ

КъБР-м щэнхабзэмкІэ и министр Къумахуэ Мухьэдин утыкум къыщрагъэблэгъам, илъагъумрэ зэхихымрэ зыщимыгъэнщІу зэредэІуар жијаш.

Фестивалыр щедгъажьэм тщІа мурадхэр къыдэхъул ауэ къызолъытэ. Ди къуэш республикэхэм къикіа хьэщіэхэми ди щіыналъэм щыщу зи зэф Іэк І зыгъэлъэгъуахэми фіьщіэ яхузощі. Нобэ зэхэдгъэплъа пшынауэхэм щіэ куэд къащіащ. фестивалым абыхэм Іэмал къаритащ я зэфіэкіым адэкіи хагъэхъуэну. Шэч къытесхьэркъым пшынауэ ныбжышІэхэм нэхъыжыфІхэр гъуазэ зэрахуэхъунум. Ди пшынауэ Іэээ Бырмамыт Гуащэкъарэ щіэблэм гъуазэ яхуэхъуу, узыншэу илъэс куэдкІэ ди япэ итыну сонистрым.

Зэјущјэм зэрыхэтам и щјыхь тхылъхэр кърагъэблэгъа псоми иратыжаш.

ТЭРЧОКЪУЭ Дисэ.

Бырмамыт Гуащэкъарэ пшынэр егъэбзэрабзэ.

нием щыщ пшынауэ ныбжьышІэ.

• Къэхутэныгъэхэр

Челеби Эвлиярэ адыгэхэмрэ

Тхыдэ гъуэгуанэхэм илъэс куэдкІэ ирикІуэу, Кавказымрэ абы щыпсэу лъэпкъхэмрэ я къекІуэкІыкІам икъукІэ убгъуауэ тепсэлъыхьахэм ящыщщ зекІуэлІ Челеби Эвлия. Абы илъэс 40-кІэ къызэхикІухьащ Уэсмэн къэралыгъуэмрэ абы къыпэщылъ щІыналъэхэмрэ. Куэдрэ здэщы ахэм ящыщщ Адыгэ Хэкур. Япэ дыдэу адыгэ псалъэхэр тхын, зэхуэхьэсын щіэзыдзауэ зи ціэр къраіуэри зыхуагъэфащэри аращ. Зэманкіэ ар зыхуэзэр 1662-1664 гъэхэращ. ЗекІуэлІым, тхыдэтхым хьэрып хьэрфхэр къигъэсэбэпурэ итхыгъащ адыгэ псалъэ 24-рэ, псалъэ зэпхауэ 19. Челеби зэхуихьэса псалъэхэр, Блейштайнер япэу гу зэрылъитащи, адыгеибзэм нэхъ и гъунэгъущ.

ЩІэныгъэрылажьэ Темыр Рае и тхыгъэм дыщрохьэл іэ: «Адыгэхэмрэ нэгъуейхэмрэ яку дэлъа зэхущытык эр фІы дыдэу итхыжащ Тыркум и къэхутакІуэ-зыплъыхьакІуэ, ефэнды Челеби Эвлия. Ефэндым щІыгъуа и гупым адыгэ щіыналъэр тенджыз Фіыціэ Іуфэм къыщыщіэдзауэ Псыжь и къежьапІэмкІэ къыдэкІуейуэрэ Кавказым щыпсэу лъэпкъхэм (адыгэ ліакъуэхэм) я псэукіэм, ціыхухэм я зэхущытыкІэм, хабзэу зэрахьэм зыщагъэгъуазэурэ, я гъунэгъу лъэпкъхэр зыхуэдэхэр, а лъэпкъхэр зэзышаліз Іуэхугъуэхэр, зэпэіэщіз зыщіхэр ятхыжу 1666 гъэм щыхьэщІащ.

Челеби къызэријуатэмкіэ, Мухьэмэд-Джэрий адыгэ ліакъуэ «шегаке» фіэщыгъэціэр зезыхьэм малъхъэ яхуэхъуауэ, пэрыуэгъу имыlэжу щыхуей щlыпlэм и пщыlэр щигъэуву ягъэпсэурт. Абы нэмыщlкlэ Челеби на-Іуэ къытщещ Адагум псыр тенджыз ФІыцІэм щыхэхуэжым адыгэ лъэпкъыжьым и щІыналъэ «Черкесстан»-р къызэрыщыщІидзэр. КъащынэмыщІауэ, къэхутакІуэм ІупщІу къретхэкІ Кавказ Ищхъэрэм щыпсэу адыгэ лІакъуэхэр, ахэр щІыпІэ здэщысхэр. Челеби зи гугъу ищІа адыгэ ліакъуэхэм я нэхъыбэм я фіэщыгъэціэхэр къэнауэ ноби щыІэщ: бжьэдыгъу, хьэтыкъуей, адамей, махъуэш, нэгъуэщІхэри.

ЛІакъуэціэхэм нэмыщі, Челеби къретхэкі псыхэм я фІэщыгъэцІэри, уеблэмэ къыхегъэщ «Псенэф» фІэщыгъэцІэр зезыхьэм нэгъуейхэр «Карасу»-кІэ зэреджэр. АдэкІэ къребжэкІ «Гиага», «Уль», «Лаба», «Сераль», «Уарп», «Кубань», «Тегень», «Энджик», «Биююк-Энджик», нэгъуэщІ псыхэр.

1666 гъэм къэхутакІуэ Челеби Адыгэ Хэкум щыщыхьэщіам илъэгъуахэр къанэ щымыі эу, нэхъ тэмэму жытІэнщи, адыгэщІым и гъунапкъэхэр, щыпсэу лІакъуэ-

хэр, псыхэм я фІэщыгъэцІэхэр къритхэкІащ... АтІэ, хэт Челеби Эвлия хъужыр? 1611 гъэм ар къыщыхъуащ Истамбыл щыпсэу дыщэк Дервиш Мехмед Зилли и унагъуэм. И анэ-адэм зэф эк І я Іэти, щ Іэныгъэф Іи ираташ. Эвлия и анэр Мелик-Ахьмэд-пашэ визирым къыдалъхуауэ и шыпхъут, Абхъазым къышыхъуат.

Эвлия япру зохозектур щежьаур къагуртожыр 1640 гърращ. Илъэгъуахэм ятеухуа тхыгъэ зэхуэхьэсахэр томипщІу къыдэкІыжащ «Сейяхатнаме» (Книга путешествий) фіэщыгъэціэр яізу. Пэжщ, и тхыгъэхэм егъэлеиныгъэ куэди ущрихьэл э щы эщ. Арами, щы псэуа зэманым, абы щыгъуэм щы а къэралхэмрэ псэуа лъэпкъхэмрэ ятеухуауэ Эвлия къызэринэк ам уасэ хуэш ыгъуейш.

Уэсмэн къэралыгъуэр къызэхикІухьа иужь, ар щыІащ Кавказым, Кърымым, Австрием, Мэжэрым (Венгрием), Фракием, Македонием, Крит хытІыгум, Мэккэ, Мысырым. Апхуэдэуи адыгэхэр Польшэм, Литвам, Кърымым зэрыщы ам, зэрыщы зэуам теухуауэ хуабжыу тхыдэ теплъэгъуэ гъуэзэджэ куэд къијуэтэжащ.

ЗекІуэлІыр, зэрыхуагъэфащэмкІэ, Каир щыщІалъхьэжащ 1682 гъэм.

БЕМЫРЗЭ Зураб.

БжьыхьэкІэм усэ къеІущэщ

«ЦІыхухэр цІыху зэрыхъурэ къыщызэролъыхъуэ Нэхъри зэпэ эщ эхруэ зыдэт псыхъуэм»

МЫ ПСАЛЪЭХЭР зи Іэда- колледжым иджыблагъэ къызэралъхурэ илъэс 75-рэ пэщащ. зэрырикъум и щІыхькІэ республикэм зэіущіэхэм пащэу, Къаныкъуэ Заринэ зи унафэщТ

Сурэтхэр Къарей Элинэ трихаш.

• Псалъэжьхэр

Дыщ

мэжаджэ

ІэфІщ

♦Дыщэ лъэнкІэпс, уэсэпс

♦Къуажэ ив нэхърэ - къуа-

♦Зи нэгу къабзэм игури

♦Нэм пэжыжьэми, гум

♦Къуаргърэ пэт, и шырым

♦Зи ныбэр зи ІэфІылъэм и

• Фщіэн папщіэ

«хужь цІыкІукІэ»йоджэ.

фДыщ мэжаджэ ІэфІщ.

бжьакъуэпэкіэ

хэмыхьэ.

жэ и благъэ.

♦Дунейр

зэредзэ

къабзэщ.

пэблагъэщ.

къэ къыщІэкІа ІутІыж Борис усэ пшыхь къыщызэрагъэ-

«Адыгэ псалъэ» газетым и щрагъэкІуэкІа лэжьакІуэ, «Жан» клубым и унафэщ пщащэхэу Гугъуэт Заремэрэ Щомахуэ «Жан» жылагъуэ зэгухьэ- линэрэ зэрыжаlамкlэ, Мединыгъэм и деж щылажьэ ли- цинэ колледжым пшытературэ клубым хэтхэм хьыр щрагъэкlуэкlын хуей КъБКъУ-м и Медицинэ щІэхъуа щхьэусыгъуэхэм

ящыщщ а ІэщІагъэр къы-хэзыхахэм псом хуэмыдэу адыгагъэрэ цІыхугъэрэ яхэ-лъыпхъэу къызэралъытэр. Колледжы и унафэщІым

гъэсэныгъэ ІуэхухэмкІэ и къуэдзэ Мокаев Ашэмэз зэlущlэр къыщызэlуихым жиlащ дохутырыр lэпкъ-лъэпкъыр узыншэным телажьэмэ, тхакіуэм ціыхупсэр Іейм щыхъумэныр и къалэну къызэрилъытэр. Усэ пшыхьыр я еджапІэм япэу щрагъэкlуэкlми, иужь-рей мыхъуну, дяпэкlи а lуэху дахэм къыпащэну зэрыщыгугъыр икІи адыгэ тхакІуэшхуэ Іутіыж Борис и ціэкіэ ирагъэжьа Іуэхур яхуэмахуэну и фІэщ зэрыхъур дыщІигъужащ абы и псалъэхэм.

ГурыщІэ къабзэрэ цІыхугъэ инкіэ гъэнщіа усэхэм, гущІагъщІэлъхэм едэІуэну пэшым щызэхуэсар адыгэбзэ къызыгурыІуэ ныбжьышІэхэм я закъуэтэкъым, абы яхэтт нэгъуэщІ лъэпкъхэм щыщхэри.

Борис и гушыІэхэм къеджащ артист Дзэгъащтэ Азэмэт. Философие куукІэ, гухэлъкІэ гъэнщІа усэхэмрэ прозэу тха усэхэмрэ къеджащ тхакІуэ ныбжьыщІэхэу Нафіэдз Мухьэмэд, Гугъуэт Заремэ, Щомахуэ Залинэ сымэ

КъызэгъэпэщакІуэхэмрэ Медицинэ колледжым и унафэщіхэмрэ апхуэдэ зэіущіэхэр дяпэкіи ирагъэкіуэкіыну зэгурыіуащ.

ТЭРЧОКЪУЭ Дисэ.

«вакъэ». **44**. Аргъуей зэз, ...

кхъуей. **45**. «Хьэжыгъэ ...

закъуэ» - ЩоджэнцІыкІу

Къехыу: 1. Армум и унэр

3. Адыгэ лъэпкъ. **4**. Гу-

щІыхьэу гуІэм щхьэкІэ

жаlэ: «ЩIыр ... къегъазэ».

6. Зи акъыл зэтекІа цІыху. 7.

Ди республикэм и гъу-

напкъэм щыс къуажэхэм

ящыщ зы. **14**. Адыгэ

Алий и рассказ.

Пщащэм ехъуліэныгъэкіэ дыщогугъ

<u>Къэбэрдей-Балъкъэрым</u> <u>щыщ ЛіыІэщын Аидэ уэрэд</u> **● Зэпеуэхэр** жыІэнымкІэ урысейпсо зэпеуэм («Новая звезда») и етlya-

кіэртіоф, бжьын

щІэлъу

Бжэныл гъэгъупцІар зэ-пауд е зэпаупщІ г 40-50

хъу тыкъыр цІыкІуурэ, псы

хуабэкІэ ятхьэщІ, тебэм

иралъхьэ, псы щіыіэ щіа-

кіэри, тебащхьэр трапіэ.

Хьэзыр хъуху, псыр шІэвэщІэху, зэзэмызэ зэІа-

щІэурэ мафІэ щабэм тету

ягъавэ. Псыр щіэвэщіа

гъэмкіэ дакъикъи 5-8-кіэ, тхъуэплъ хъуху, зэlа-щізурэ ягъажьэ. Кіэртіо-

фыр ІупщІзурэ яупщІатэ,

шыгъу трагъэщащэ, тІэкІу

ягъэжэпхъыжри лы жьэм

зэlащізурэ халъхьэ. Теба-

щхьэр трапіэри дакъикъи

10-12-кІэ ягъажьэ, зэзэ-

мызэ зэіащіэурэ. Итіанэ

бжьынышхьэ упщІэта ха-

лъхьэ, псори зэlaщlэри,

хьэзыр, тхъуэплъ дахэ

хъуху ягъажьэ. Жьэным зы дакъикъэ е ту фіэкіа

имыІэжу, шыбжий сыр хьэжа траудэ. Хьэзыр хъуа лыр пэшхьэкум къыт-

рах, джэдгын траудэри,

тебащхьэр тепіауэ дакъи-

къи 4-5-кІэ щагъэт. Пщты-

ру яшх. Дашх пІастэ хуабэ,

Халъхьэхэр (цІыхуитІ

бжэныл гъэгъупцІауэ-г 400,

Исалъэзэблэдз

пэшым къыщізіукіащ. 42. Къэбэрдей-Балъкъэрым и пхъашэ. 31. Мылъкум къи-

Жьантіэм ущіэмыкъу, ... ціыхубэ артист. **15**. Кав- гъэпщри къуэшхэр ... **34**. къыплъысынщ. **43**. Шы казым щыщ къалэшхуэ, Адыгэм къахэкіа усакіуэ

хэуэри ... закъуэр хиукІы-

ФІыціэ) и Іуфэ Іус къалэ-ку-

рорт. 22. ІэшІэвышІэ фер-

мэ. 27. ЩыпсалъэкІэ зэІы-

нэ. 28. Зи кіуэціыр нэщі,

купщІэ зэрымылъ. 29. Тхы-

лъымпІэм итыр зэрыпэ-

жым щыхьэт техъуэу тра-

макъ телъыджэ зиlэу щыта, дзэ дамыгъэ. 30. Гъур,

цІыхубэ артист. 15. Кав- гъэпщри къуэшхэр ... 34.

ціыхуу мелуаным щійгъу нэхъ ізээ дыдэхэм ящыщ,

тежьыкіа. 19. ... псы кіэ- ціыхубэ усакіуэ. 36. Блын

рыпщіэрэ? 20. Маціэм зэтралъхьэр захуэрэ къуан-

кІащ. 21. Ахын (тенджыз мэ. 39. Адыгэ театрым и

12

25

15

17. Щакхъуащхьэ Къэрэшей-Шэрджэсым и

мырамысэ.

Іыхьэ):

дэсу.

14

24

нэужь

къыщІидза да-

Іыхьэр «Звезда» телеканалымкіэ 2016 гъэм и щІышылэ мазэм къагъэлъэгъуэ-

ДИ КЪЭРАЛЫМ и шІыналъэ куэдым къикlа уэрэджыlакlуэхэр къыщыхах зэпе-уэм цlыху минищым нэблагъэ хэтащ. Зэпеуэр ІыхьиплІу гуэшат. Артист, продюсер, щэнхабзэм и лэжьакіуэ ціэрыіуэхэм къапщытэнущ уэрэджы ак Іуэ ныбжы ш Іэхэм я къэухьыр. Жюрим и тхьэмадэр Урысейм и цІыхубэ артист, композитор Дунаевский Максимщ.

ЛІыІэщыным и гъусэу япэ Іыхьэм уэрэджы ак Іуэ 85-м зыкъы щагъэлъэгъуэ-

кІэртІоф укъэбзауэ Шхыныгъуэхэр г 100

бжьыныщхьэ укъэбзауэ ТебэкІэ гъэжьа псы щІыІэу - г 150-рэ, бжэныл шыгъуу, шыбжийуэ, джэдгыну - узыхуейм хуэгъэгъупціа,

Джэш лыбжьэ

Джэшыр зэхадз, фІыуэ яльэс, псы къэкъуальэм хакІутэри, тхъурымбэр къытрахыурэ сыхьэтрэ ныкъуэкІэ ягъавэ. Шыгъу хадзэри иджыри апхуэдизкіэ ягъавэ. Апщіондэху псыр щіэващіэмэ, псывэ шакіэ. Джэш вар зэрыпщтыру яуб щІагъэкІри лыхьэжым шыуаным иралъхьэж. Абы тхъукІэ гъэлыбжьа бжьын халъхьэ, шыбжий сыр хакіутэ, а псори зэіащіэ, шатэ хакіэри дакъикъи 7-8-кІэ къагъэкъуа-Хьэзыр хъуа джэш лыб-

жьэм джэдгын хаудэри и щхьэр тепіауэ тіэкіурэ щагъэт, мэ дахэ къищтэн щхьэкlэ. Пщтыру яшх, щакхъуэ е пастэ и гъусэу. Халъхьэхэр (цІыхуитІ Іыхьэ): джэшу - г 200,

псыуэ - г 1450-рэ. бжьыну - г 30, тхъууэ - г 60, шатэу - г 160-рэ, шыбжийуэ, шыгъуу, узыхуейм джэдгыну хуэдиз.

«Адыгэ шхынхэр» тхылъым къитхыжащ.

шэрэ къызэрашІэ Іэмэпсы-

джэгуакіуэ Іэзэу щыта,

РСФСР-м щІыхь зиІэ и ар-

тисткэ Сибэч ... 41. Пасэрей

Зэхэзылъхьар

22

34

МЫЗ Ахьмэдщ.

шыгу, щхьэ телъу.

нущ. Жюрим и унафэкіэ адэкіэ ягъэкіуэнур 49-рэщ. Къыжы-Іапхъэщ къэпшытакІуэхэм къищынэмыщІауэ,

нэ зэхыхьэгъуэм пхыкlащ. Аидэ зыхэт sms-кlэ уэрэджыlакlуэхэм ядэlэпыкъуну зэрыхуитыр. Финалым ипэ ит Іыхьэм 24рэ, финалым цІыху 12-щ пхагъэкІынур. Къэпщытакіуэ гупым абыхэм ящыщу къы хахыжынур цІыхуищ къудейщ, уэрэ́джы-Такіуэ нэхъыфіыр къэзылъытэнур телевизореплъхэращ. Текіуахэр гала-концертым щагъэнэІуэнущ.

Зэпеуэм теухуауэ хъыбар нэхъыбэ къэфщІэну фыхуеймэ, телеканалым и сайтым (http://tvzvezda.ru/newstar/) къыщывгъуэ-

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Печатымрэ ціыхубэ коммуникацэхэмкіэ и къэрал комитетым и пресс-Іуэхущіапіэ.

• Хъыбар гуапэ

Кременчуг-Константиновкэ къуажэм дэт школым щекІуэкІа «Сэ узыншагъэр къыхызох» сурэт зэпеуэм ещанэ увыпІэр къыщихьащ Сирием къиІэпхъукІыжа, 1-нэ классым щеджэ Хьэлэ Латэ. И ехъуліэныгъэм папщіэ абы шІыхь тхылъ къыхуа-

гъэфэщащ.

• Интернетым дыкъыщоджэ

Щхьэж къилъыхъуэ ІуощІэж

Ліыжь гуэрым щіалэщіэ гъуэгурыкІуэ къыхуэзэри

Мы къалэм япэу сыкъэкІуауэ аращ. КъызжеІэ, сыт хуэдэ мыбы щыпсэу цІыхухэр?

- Уэ укъыздикІа къалэм и цІыхухэр сыт хуэдэт? - щІоупщіэж езы ліыжьри.

Сэ сыкъыздикІам щыІэхэр щхьэзыфІэфІхэт, бзаджэхэт. Араш абы сы

къыщІыдэкІари. - Мыбыи апхуэдэ дыдэхэм ущрихьэлІэнущ,- итащ жэуап лІыжьым.

Тэлай дэкlауэ, лІыжьым аргуэру зы щалэ къыхуозэри къоупщІ.

- Ди адэ, мы къалэм нобэ сыкъэкІуа къудейщи, си нэІуасэкъым. КхъыІэ къызжеїэ, я хьэлкіэ сыт хуэдэ мыбы щыпсэу цІыхухэр?

ЛІыжьыр абыи йоупщІыж япэ гъуэгурыкІуэм зэреупщІамкІэ:

- Уэ укъыздикіам щыіэхэр сыт хуэдэт?

сыкъыздикІам Сэ щыІэхэр цІыхуфІхэщ, хьэщІагъэ яхэлъщ, гуапэхэщ. Абы къыщызгъэнащ си ныбжьэгъу куэди. Аращ сигу нэхъ щІэныкъуэр.

- Мы къалэми апхуэдэ дыдэу цІыху гуапэхэм уащыхуэзэнущ.

ЛъэныкъуэкІэ къыщыту а псалъэмакъхэр зэхэзыха лІы гуэр лІыжьым къыбгъэдохьэри, жеІэ:

- ЩІалитІым жэуап зэтемыхуэ зэрептар зэхэсхащ. Зым жепіащ къалэм дэсхэр мыхъумыщІзу, адрейм же-

пащ псори ціыхуфіу... - Дэнэ щІыпіи щыІэщ цыхуфи цыху Іеи. Щхьэж къилъыхъуэ ІущІэжу аращ,къитащ жэуап лыжьым.

> ЗэзыдзэкІар ГЪУЭТ Синэщ.

ЖыІэкІэм къикІыр Пщы хъуэж. Пщырэ пщылірэ щыщыіа зэ-

шІэурэ, псори арэзы зыдэхъу унафэм къытеувыІэрт. ПэкІур нэхъ щІызэхуэсу щы-

гур и лъэмыжщ.

тар зауэ Іуэхугъуэхэм, нэгъуэщІ къэралхэм зэрахущытын хуейм тепсэлъыхьыну арат. Хасэ. Нарт ІуэрыІуатэм щыщщ. Абы къызэрыхэщымкІэ, нартхэр илъэс къэс зэ зэхуэсу щытащ, хасэкІэ еджэу. Хасэм щызэхуэсахэр нарт Іуэхухэм тепсэлъыхьырт, зэрыпсэун унафэ къащтэрт, тхьэ елъэlурт, джэгукіэкіэ зэпеуэрт. Хасэм нэхъыжьри, нэхъыщІэри, цІыхухъури, цІыхубзри зэхэдз имыІ у хыхьэрт. Хасэм лъэпкъкІэ, къулейкъулейсызкІэ зэхэгъэж ищІыртэкъым. Гукіз къузыбжьэ. Мэкъумэш е мэз

щіыхьэху щащіам деж псом яужь иту **Пщым я пщыж**. Феодальнэ лъэхъэнэм къэзыгъэзэжам фадэбжьэ иратырти ехъуэхъурт дяпэкІэ яужь къимынэу сыт щыгъуи пашэу щытыну. А фадэбжьэм гукІэ къузыбжьэкіэ еджэрт. Хабзэр щагъэзащізу щытар Къызбрун, Зеикъуэ къуажэхэрщ.

Гъуэрыгъуэ мэкъуауэ. Зы унагъуэ къарукІэзимэкъуІыхьэрпызымыупщІыжыфхэр гуп-гупурэ зэгухьэрти, зэдэlэпыкъуурэ я мэ-къур паупщІырт. Пхъэидзэкlэ унагъуэхэр зэрызэкІэлъыкІуэнур яубзыхурти, зы махуэм зым и мэкъум щыщ паупщІырт, етІуанэ махуэм къыкІэлъыкІуэм ейр. Апхуэдэу къытрагъэзэжурэ, псом я мэкъури паvпщІырт. Хабзэр щагъэзащІэу щытар Къармэхьэблэщ. Ди зэманым кіуэдыжащ.

ДУМЭН Хьэсэн.

Екіуэкіыу: 2. Уафэ лъа-щіэм къыщызыкіухь «бжьэ-хуц» Іэрамэ. **5**. Щхьэхуимыту яІыгъ цІыху. 8. «Мазэгъуэ ...» - Молэ Владимиррэ Джэдгъэф Борисрэ яуса уэрэд ціэрыіуэ, Сокъур Ольгэ игъэзащІэу. 9. Гъатхэ кіагъуэпскіэ бжьыхьэ дыгъэм тхъупс къыптрекіэ. 10. Гъэмахуэ ... е щымахуэ 11. Шхынхэлъхьэ. 12. Адыгэш къабзэ. 13. Уафэм къех мыл тыкъыр ціыкіу. 16. Ціыхубз щыгъын. **17**. Іэзэ къашэри ... ирищіщ. 18. Ди республикэм щыІэ псыежэх. 23. И lуэху къимыкlыну къы-щищlэм, щlалэм ... зищlыжащ. 24. Жэщым дзыгъуэм ещакіуэ къуалэбзу. 25. 1941 уэрэджыіакіуэ ціэрыіуэу, гъэм Гитлер ... къы-дищІылІащ. **26**. Зиусхьэн лъэпкъ. 28. ... ипэ псэр ихуэ. 30. А къуалэбзум нэ хуащ ати, ... жиlащ. 32. Дин лэжьакіуэ, хеящіэ. 33. Пхъэм

къыхащІыкІ бжэмышх, шынакъхэм я кІуэцІыр зэрагъэтэмэм. дзитІ къэгъэша зыІут Іэмэпсымэ. 35. Ер ...

бжьакъуэм къокІ. 37. Къуэш .. нэхърэ ныбжьэгъуфІ. **38**. Дзыгъуэм, шындырхъуом я псэупіэ. 40. Бгырыпхыщхьэ.

Дыгъэгъазэм и 12-м ди газетым тета псалъэзэблэдзым и жэуапхэр:

Екіуэкіыу: 5. Хьэ-къырш. **6**. Шэдыбжь. **9**. Жин. 10. Жьым. 11. Ныбгъуэ. **12**. Тулэ. **14**. Къуэш. **15**. ПащІэ. **19**. Ашэмэз. Мазэхэ. **22**. Тэрч. **23**. Щыхь. **24**. Саут. **29**. Абазэ. **31**. Бын. **32**. Щэм. **33**. Тепщэч. 34. Техьэгъуэ. *Къехыу:* 1. Пкъынэ. 2. Аргъынэ. 3. Уэншэку. 4.

27. Нэпсей. 28. Анапэ. 30. Къущхьэхъу.

23

31

43

32

42

Шэдыбжь. 5. Хьэжмэт. 7. Жьэмыгъуэ. 8. Нэбгъэф. 13. Уашхэ. 16. ЩІыхэу. 17. ЦІэщ. **18**. Шал. **21**. Мыщафэ. **22**. Тембот. **25**. Тхьэмпэ. **26**. Къандзэгу.

кретарым - 42-22-82; секретариатым - 42-22-66.

лъэпкъ ІуэхухэмкІэ - 42-22-86; къуажэ гъащІэмрэ экономикэмкІэ - 42-57-59; шэнхабзэмкІэ - 42-75-36; обозревателхэм - 42-22-89; хабзэхъумэ Іуэхущ Іап Іэхэм ядэлэжьэнымкІэ - 42-60-53; хъыбарыщІэхэмкІэ, спортымрэ письмохэмкІэ - 42-22-88; егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ - 47 - 32 - 15; зэдзэкІакІуэхэм · 42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; бухгалтерием -47-31-69; ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер ІуэхущІапІэм -42-26-41; сурэттехым - 42-75-78.

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаІэта Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкІэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкІэр зэтехуэ зэпыту

36

45

Газетыр Іэ тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м федеральнэ пощт зэпыщІэныгъэхэмкІэ и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10

Газетыр 1994 гъэм мэкъуауэгъуэм и 14-м Печатым и хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ ІуэхущІапІэм №Н-0065-м щІэту ятхащ.

Зы илъэсым газетыр 250-рэ къыдок І. «Тетраграф» ООО-м щытрадзащ. КъБР, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 33.

Мы къыдэкІыгъуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ Дыщэк Соня, редактору Жыласэ Замир, корректорхэу Афэ Тамарэ (1, 2-нэ нап.), **ПхытІыкІ Азэмэт** (3, 4-нэ нап.). КомпьютеркІэ газетым и теплъэр ящІащ Дол Маринэ, Ныр Саидэ, Мэлбахъуэ Анжелэ, Бещто Оксанэ, сурэтхэм елэжьар Бицу Жан-

Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер ІэнатІэм щагъэхьэзыращ. Газетым Іэ традзэн хуейщ сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ. Индексыр 51531 • Тираж 3.167 • Заказ №2120

маным адыгэхэм яхэлъа хабзэш. Хабзэм тету пщымрэ уэркъымрэ зэгуры уэрти зэувалІэрт уэркъым пщым къулыкъу хуищІэну. Уэркъыр пщым и гъусэу зэуакІуэ кІуэрт, абы жиІэр ищІэрт, пщыр къыщеджэм и деж къэгъазэ имыГэу и Гуэхур дызэфГигъэкГырт. А къулыкъум пэкІуэу пщым уэркъым иритырт щіы Іыхьэ, пщылі зыбжанэ, Іэщ, Іэщэ-фащэ. Хабзэм къызэриубыдымкІэ, пщым уэркъым и жагъуэ ищ мэ, абы и уэркъ тыныр пщым иритыжырти, нэгъуэщ пщым и деж кІуэрт, къулыкъу хуищІэну. Уэркъыр нэгъуэщІыпщым и деж кІуамэ, абы пщы хъуэжкІэ еджэу щытащ.

Къэбэрдейр пщыгъуэ-пщыгъуэу гуэшауэ щытащ. Пщыгъуэ къэсыхункІэ езым япщ яІэжт, ауэ абы къыщымынэу зэрыкъэбэрдейуэ зы пщышхуэ хахырт пщым я пщыжк э еджэу. А къалэныр пщыгъуэхэм гъуэрыгъузурэ къалъысырт.

Пэкіу. Хэку Іуэхум теухуауэ унафэ пыухыкІа къыщащтэр арщ. Пэкіум хыхьэу щытар пщыхэмрэ уэркъхэмрэ я ліыкіуэхэрт. Пщыхэр щхьэхуэу зэхэтІысхьэрт, уэркъхэри абыхэм япэмыжыжьэу щхьэхуэу тІысхэрт. ГупитІым я зэхуакум зы ліыкіуэ итт, пщыхэм я Іуэху еплъыкІэр уэркъхэм яжриІэу, уэркъхэм ейр пщыхэм яжриІэжу.

Апхуэдэурэ гупитіым ящіа унафэр зрагъа-

Редактор нэхъыщхьэ ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд

Редколлегием хэтхэр

Жыласэ Заурбэч (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), ЖьэкІэмыхъу Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Ширдий Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Гъурыжь Мадинэ (жэуап зыхь секретарь), Къардэн Маритэ, НэщІэпыджэ Замирэ, Хьэжыкъарэ Алик, Щхьэщэмыщ Изэ.

«Адыгэ псалъэ» газетыр КъБР-м и Парламентымрэ Правительствэмрэ ирагъэтхащ (учредителхэр).

КъыдэзыгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщІапІэр 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 5

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщхьэм, секретарым - 42-56-19; редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэхэм - 42-63-64, 47-31-54, 47-33-23; жэуап зыхь се-

КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкІэ, жылагъуэмрэ